

phiếm luận với ái hữu

CHUYỆN LÁ THƯ CÔNG-CHÁNH :

Đọc ý-kiến của các AH về hiện-tại và tương-lai của Lá Thư tôi có các nhận-định sau, xin trình lãng cho rợn đảm:

1.- TÔN-CHỈ : Chữ này quá cao-siêu - Hiện nay, "tôn-chỉ" của nó có lẽ ở trong phạm-vi "thông-tin liên-lạc, vui -cười tương-trợ". Tôi nghĩ rằng nó không đũa hơn nửa ví các danh-tử to lớn, tự-do, độc-lập v.v... thì CS đã sai hết cả nghĩa và chúng ta phải trốn khỏi cái "Độc-lập, tự-do, hạnh-phúc" của chúng rồi. Còn tự-do, độc-lập của các Đệ Nhị Cộng-hòa thì ai cũng thấy rồi. Tôi e quá cao-siêu, chúng ta sẽ rơi vào bệnh danh-tử.

2.- TỔ-CHỨC TRÌNH-BÀY : Thiệu phượng - tiện, chúng ta phải dựa vào thiện-chí của một số anh em, đem hết mình ra làm việc chung, nhóm này thăm một thì nhóm kia vô ngục xông ra. Các AH khác thì cố vớ và cố-gắng giúp "tiền" giúp "bãi vớ". Tôi thấy cách này cũng có cái hay của nó. Thật ra, có một Ban Biên-tập thường-xuyên thì quá tốt, nhưng số e ngoài khả-năng của anh em chúng ta và lúc đó mỗi lo bị các nhóm thân cộng hay chính-trị lãng-nhắng lợi-dụng làm bậy sẽ gia-tăng vì không gì dễ sa-ngã bằng người nghèo mà sai quá phượng-tiện của mình!

Tôi đồng-ý về việc trình-bày thông-nhất, nhất là bia. Xin đề-nghị các AH phụ-trách cố-gắng trong vấn-đề này.

3.- ĐẾ-PHÒNG CS LỢI-DUNG TUYÊN-TRUYỀN, HOẶC PHÁ-RỐI : Đó là "nghệ" của chàng". Nghệ-thuật năm vừng dầu mình dưới nhiều hình-thức, làm việc hăng-say để được lòng tổ-chức chờ khi đủ sức

Phan Đình Tăng

và cơ-hội đến lái tổ-chức phục-vụ cho "chuyên-chính vô-sản" là "sách" của cán-bộ CS. Đế-phòng vụ đó, trông dễ mà khó, vì tính lười, ủa yên-thân, dễ tin bề ngoài chúng ta. Phải có một phong-trào giáo-dục chính-trị rất sâu-sắc để cho mọi người hiểu rõ các xảo-thuật của CS, tích-cực canh-chủng và hành-động kịp-thời mới có hiệu-quả. Trải qua bao nhiêu năm ở miền nam Việt Nam chủ-trưởng chống cộng mà đa số vẫn mắc-lừa CS như thường vì thiếu hiểu biết và cảnh-giác.

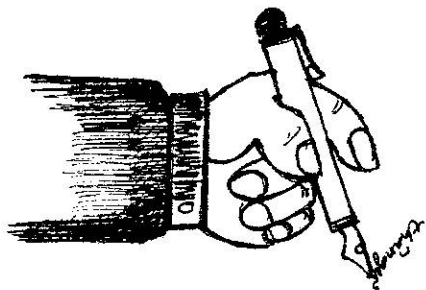
Tuy nhiên, với phạm-vi nhỏ hẹp của LTAHCC có lẽ không nên lo thái quá và chỉ cần anh em lưu-ý phản-ứng mạnh và kịp thời là đủ.

4.- TƯƠNG-LAI CỦA LÁ THƯ : Điểm này tôi rất lo. Lá Thư còn có nghĩa vì chúng ta yêu quý nó. Chúng ta là những người đã sống qua một thời-kỳ cũng làm việc chung với nhau trong một tinh-thần Ái-Hữu thật sự. Nay mỗi người một ngã, Chúng ta cảm thấy mất-mắc rất nhiều. Vì vậy mà chúng ta ai cũng coi LTAHCC như là một cái gì quý-giá để hàn gắn, nối lại các mảnh vỡ đó, muốn cho nó sống mạnh và sống lâu. Cái mong muốn thâm kín của mọi chúng ta có lẽ là trở lại mảnh đất Việt Nam thân-yếu để cùng nhau sát cánh xây-dựng trong một khung-cảnh đầm-thắm của tình đồng-nghiep, nghĩa đồng-bào. Những cái ấy chắc-chắn không thể có với chế-độ đầy gian-ác và hận-thù. Lịch-sử sẽ không đem ta trở lại y như cũ, song cái mộng đẹp vẫn là kích-thích cho mọi hoạt-động hăng-say. Ta có quyền nuôi mộng đó!

Trở lại thực-tế thì hiện nay chúng ta ai cũng đang đường đầu với đời sống mới. Một phần lớn trong chúng ta đã và

đang lo thủ-tục để nhập dân xứ mình đang được cho đi-trú. Lần lần chúng ta sẽ trở-thành những người X gốc Việt, ta lại thêm một gốc CC Việt nữa. Lá Thước lẽ tồn-tại cho hết đời chúng ta, sau đó không biết sẽ ra thế nào? Nhưng "sau đó" cũng hy-vọng là sau năm 2000 !

Muốn tính chuyện lâu dài hơn nữa (nếu năm 2000 chưa tận thế!) thì ta phải nghĩ đến phương-thức lập một "Hội Kỹ-sư Gốc Việt", có tâm-vóc quốc-tê vì ta sống rải-rác trên 5 Châu. Về luật lệ lập hội tôi mù tịt, nhường lời cho các AH rành nghề hơn. Rồi phải khuyến-khích con em ta, ai theo nghề kỹ-sư như ta phải tập viết tiếng Việt cho rành để lần lần thế chân chúng ta. Đến đây xin nhường các AH thêm ý-kiến.

CHUYỆN CÁC AH CÒN KẾT LẠI :

Chúng ta đã, kể ít người nhiều, muốn góp gió thành bão, để giúp được phần nào các AH còn ở lại và trong tình trạng kinh-tê khó-khăn. Việc làm thật đẹp nhưng chỉ tạm-thời. Giải-pháp trường cửu là ra khỏi xã-hội bất nhân và vô vọng! Có người đã may-mắn, thành-công có người đã ôm hận ngàn thu, có người năm lần bảy lượt không kết-quả, có người còn để cả vợ con lại.

Trước tình-cảnh đó chúng ta đều bó tay vì vượt quá khả-năng tưởng-trợ. Gần đây có một số AH đã may-mắn được đoàn-tụ gia-đình theo đường chính-thức. Một số khác đang nuôi hy-vọng thâm-kín đó. Thâm-kín vì sợ bị "trù" không dám nói rõ ra, chỉ âm-thầm lo lắng. Đến nay có một số đã liều mạng nói rõ ra trong các thư viết cho tôi. Tôi ra kết quả phải liêu. Tôi cũng rất hồ-thẹn là chẳng giúp được gì. Việc đoàn-tụ phải do thân-nhân đứng ra làm, rồi cần giúp gì, nói cho cụ-thể mới giúp được. Một AH, bằng

một cách khá kín-đáo, đã chuyển tôi 1 bức thư yêu-cầu tôi liên-lạc với thân-nhân ở Mỹ để hỏi xem có cần tôi giúp gì? Tôi đã cẩn-thận photocopy thư của AH đó gửi cho thân-nhân (để họ khỏi nghi-ngờ) theo địa-chỉ cho trong thư. Nhưng biết vô âm-tín, thân-nhân không hồi âm.

Phản động vẫn còn tin rằng các người Mỹ một thời-gian làm việc gần ta nay có-thể giúp được nhiều! Có thể trơ tình-trạng tuyệt-vọng họ phải cần tin vào một cái gì? Các ông bạn một thời đó, mặc dầu rất sốt-sắng nhưng họ đâu rõ thủ-tục gì? Thân-nhân cần bảo họ làm gì họ mới làm. Chẳng hạn có thân-nhân một AH viết cho tôi một bức thư rất tha-thiết, đánh máy bằng tiếng Mỹ, nhờ một "cô-văn" chuyển-nhận trước có hợp-tác với AH, biết rõ, yêu-cầu chính-phủ Mỹ (Toà Đại-sứ ở Bangkok) sẵn-sàng cho nhập-cảnh Mỹ nếu chính-phủ Việt Nam cho phép xuất-cảnh. Tôi photocopy đơn gửi ông ta, thì ông ta sốt-sắng làm ngay. Nếu không có lời yêu-cầu cụ-thể của thân-nhân thì ông ta biết sao mà làm, nhiều khi lo rằng chuyển-nhận vậy có hại cho AH kia chăng?

Về tình-cảnh của các AH đang xin đi chính-thức, tôi không rõ thủ-tục, đề-nghị các AH giúp thêm ý-kiến xem chúng ta có thể giúp được gì, cách thế nào? Một số AH biết địa-chỉ của các "Cố-văn" Mỹ đã viết thư thẳng, làm họ bối-rối vì nhiều lý-do : Họ không nhớ rõ AH là ai. Thư từ xa-xôi đến không biết chân giả ra sao, không biết giúp ra thế nào? Tôi đã nhận được thư của họ hỏi lại tôi mới rõ. Vậy nhóm chúng ta có thể giúp gì cho các AH đó mà không liên-lụy cho AH?

MÔI TÌNH NGANG TRÁI MỸ-VIỆT !

Một AH ở Việt Nam đã can-đàm viết thư cho tôi để nói chuyện xin đoàn-tụ gia-đình có hỏi một câu : "Các ông Mỹ, đã một lần hứa giúp cho đi rồi bỏ rơi cả anh lẫn chúng tôi không biết có nhờ họ giúp được gì không?" Có lẽ AH đó đã thành-thật nói rõ ý-nghĩ của mình làm tôi nhớ đến trong 3 năm đi "tập-trung cải-tạo" tôi đã suy-nghĩ rất kỹ về "Môi trường kỷ lậ" giữa Mỹ và Việt Nam qua 1 khúc quanh của lịch-sử. Cố-gắng phân-tích khách-quan như giải một bài toán khó, tôi đã nhận-định được vài điểm thực-tê. Khi vượt biển qua Mỹ, trong các

thư-viện có rất nhiều sách nói về giai-đoạn chiến-tranh Việt Nam. Tôi đọc được một số và càng nhận chân rõ "Mỗi Tỉnh" này, lạm-dụng thời giờ của các bạn, bần qua chửi! Các AH vẫn còn nhớ năm 1972, thành-lập Công-ty VECCO, Bộ Công- Chánh xin Mỹ viện-trợ cho Kiều-Lộ nhiều, để VECCO có việc làm. Một "Consulting Engineer" này đã quá cố nói riêng với tôi: "It won't be as easy as before !" trước về không hiểu của tôi, ông ta giảithích thêm: "The Honey Moon is over! You under-stand it, I'm sure!". Đến 1972, Tuần Trăng Mật Việt-Mỹ đã tàn !. Đó chỉ là một cách nói "văn hoa", chúng ta đừng quá chú-trọng đến danh-tử: Bạn, đồng - minh, tình-nghĩa hợp-tác..." như tôi đã nhiều lần bị cán-bộ CS chính: "Các anh là thành-phần tiểu tư-sản, cứ chú-trọng đến danh-tử, không nhận rõ thực- chất: Ở-tử, cải-tạo, tập-trung, lưu-đày. Toàn là danh-tử. Thực-chất ở-tử có được như các anh hiện nay chẳng ???".

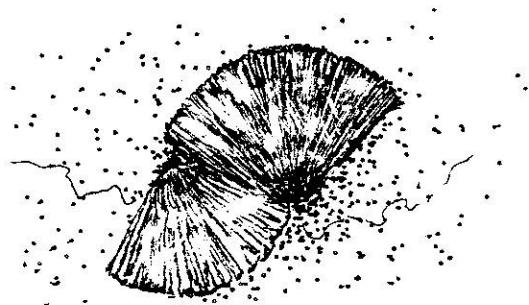
Một quyển sách trong đó Hảng Rand Corporation do Bộ Quốc-Phông Mỹ thuê đã phỏng-vấn một số yếu-nhân Việt Nam. Đại- y'Việt Nam đổ lỗi cho Mỹ đã phản bạn, đã bỏ rơi, đã âm-mưu sau lưng đồng-minh cho nên mới thua... Lâu lâu người phỏng-vấn mới hỏi lại một câu không gì mà có về châm-biêm: "Giả-sử như để cho các ông thì các ông làm gì có kế-hoạch giữđềnghận CS?" Tôi thấy lúc đó phía các yếu nhân có vẻ lung-tung nói quanh co.

Việc đã qua, nói ra thêm buồn. Trách ai cũng không phải trách mình thì cũng nhọc. Tinh-thần mạnh không hồi-tiểuviệc đã qua, để lo việc sắp đến.

TT Diệm không muốn Mỹ đem quân vào cũng không được, TT Thiệu không muốn Mỹ ra đi cũng không xong, đó là vấn - đề chính-trị quốc-tế, đem ra luận như một mọi tỉnh đơm mùi luân-lý thì quả "Nhi Nử thường tình". Trong cái chính- trị muôn mặt đó, có những cá-nhân vì nhiệm-vụ đã gặp nhau, làm việc cũng nhau trong

PHAN ĐÌNH TĂNG

một giai-đoạn, có thể có cảm-tình với nhau, hồi-hột hay đậm-đã tùy trườnghợp đôi khi chẳng có cảm-tình, chỉ hợp-tác về công việc một cách nhiệt-thành. Có thể vì cảm-tình đó mà giúp nhau ngoài nhiệm-vụ. Nhưng đôi khi bị đường - lối chính-trị lại đi, họ cũng không đủ sức giúp nhau được gì !

Trở lại việc 75, có lẽ cũng có kế -hoạch lúc đầu di-tản nhưng sau đó.... thời-gian, chính-trị không cho phép thì cũng đành bó tay. Mà suy-nghĩ cho kỹ cũng tại ta ý-lại nhiều, chứ có nhiều người cũng tự tìm cách ra đi được vậy, đâu cần ai? Vì không suy ra được lẽ, tự mình giúp mình, rồi người khác sẽ giúp sau, mà một số người ở Việt Nam còn cho Mỹ bỏ tiền chuộc họ với CS???. Một số khác tin Mỹ sẽ trở lại và...chờ! Một số bạn bè với tôi đã bàn ký vết-tình-hình thấy như vậy: Dân Miền Nam đã mơ mắt ra về bản-chất của CS. Nhưng nếu có cơ-hội lật lại thể cơ-sé ra sao? Chúng tôi đã hỏi bi-quan kết-luận là các tệ-trang sẽ còn như cũ, nghĩa là sẽ chống cộng nhưng vẫn muốn hưởng-thụ và trốn trách-nhiệm, và như vậy thì chống cộng sao nổi, Mỹ đã thấy rồi còn trở về làm gì nữa? Do đó, tam thập lục chước, dĩ đao vi thượng, chúng tôi tìm đường đi "bán chính thức" hay đi "chui".

Vậy thì ta trách cứ làm gì. "Lối người mà cũng có lối ta" cho nên ta tự giúp ta trước, thân nhân giúp ta, A.H. giúp nhau, thứ đến cần gì ta nhờ người ngoài, được thì cảm ơn, không được thì cũng đừng oán-trách họ làm gì.